

SPLITSKO LJETO Premijera baleta 'Romeo i Julija' u koreografiji i režiji Yourija Vámosa

Stroj za mljevenje zaljubljenih

Piše **Branimir Pofuk**

Youri Vámos, prvo slavni mađarski plesač, a potom i koreograf, o svojoj viziji "Romea i Julije" napisao je sljedeće: "Ova drama ne traži primabalerine i prvake baleta, nego glumce koji svojim tijelima mogu izraziti osjećaje i ispričati priču".

Već početak preksinoćnje premijere na Peristilu pokazao je da to nisu samo prazne riječi i da je čitav ansambl Baleta splitskog HNK zdušno prionuo realizaciji Vámosovih zamisli.

Plesač govori tijelom

Kada se Azamat Nabiullin pojavio na pozornici, izgledalo je kao će svakog časa progovoriti Romeoovim monologom. A on je to i učinio, onako kako najbolje zna, svojim tijelom. Njegov Ro-



Youri Vámos svojom koreografijom nije samo modernizirao klasični baletni izričaj, nego je svim članovima ansambla dopustio i da ispričaju priču

meo bio je zaljubljen, zanesen, snažan, strastven i u svojoj ljubavi čist, baš kao i predraga, do kraja priče blesasta i smušena Julija koju je dočarala krhka Monica Dinoni. Malo je očiju ostalo suho kada se to krhko, nježno i dovijeka djetinjasto stvorenjce poput umirućeg ptica uguralo i skutirilo pod krilom svojeg već mrtvog ljubavnika. Baš kao što i

malo tko nije ostao bez daha kada je Peristilom, okupanim krvavo crvenim svjetlom Klauza Gärditza, odjeknuo Ples vitezova. Čitav se ansambl pokrenuo koracima i pokretima stiliziranog tanga, koji je Vámos kongenijalno interpolirao u te monumentalne taktove Prokofjeve partiture.

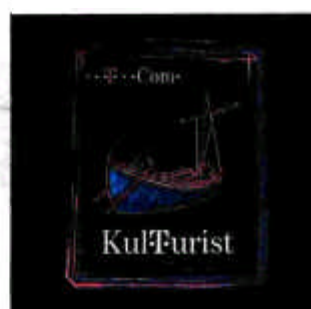
Bila je to zadivljujuća i zadržavajuća slika društvenog stro-

ja za mljevenje zaljubljenih, idealističkih i neprilagodljivih individua koje nestaju među savršeno podmazanim polugama i kotačima moći, pretvaranja i podložnosti unutar jedne od dviju istovjetnih, a smrtno sukobljenih hijerarhija. A i iznad njih postoji vlast koja se poput nekog mafijaškog kuma dvaput pojavljuje, odnosno automobilom s upaljenim farovima doveze iz mraka Dioklecijanovih podruma kako bi intervenirala i sukob koji eskalira vratila u okvire pravila koja se moraju poštovati i u nasilju.

I drama i komedija

Vjeran Shakespeareovoj dramaturgiji, Vámos je priču satkao i od drame i od komedije. Ovu prvu sugestivno je utjelovio Lev Sapozhnikov kao mačo snagator Tibaldo s revolverom umjesto mača, a podjednako uvjerljiv - u





ismijavanju Tibalda - bio je do samog izdisaja sjajni Ajdar Valejev kao Mercuzio, uz vrekavu asistenciju Artjoma Žusova kao Benvolia. Genijalan potez bio je i od blizanaca Remusa i Romulusa Dimachea napraviti Tibaldove tjelohraniteljske sjene, a isto tako i izvlačenje mačeva iz štapova - statusnih simbola moći - starog Capulettija i Montecchija.

Kostimi Sonje Obradović bili su izvrsni, osobito haljine plesačica "tanga" uz stroga odijela plesača; Dinka Jeričević scenografskim je dodacima Peristil učinila savršenim upravo za tu predstavu, a Balet HNK sasvim se sigurno ponovo nametnuo jednim od vrhunaca Splitskog ljeta.